

Kuntien näkökulma liikenneinfran kehittämiseen

Liikenteen infrastruktuuri tulevaisuuden
mahdollistajana –selvityksen julkistus 22.3.2017

Toimitusjohtaja Jari Koskinen

Liikenteen toimivuus tärkeä osa kuntien saavutettavuutta ja vetovoimaa

- Valtion ja kuntien liikenneverkot ovat kokonaisuus.
 - » Ratkaisut valtion verkolla vaikuttavat myös kuntien verkkoon ja maankäyttöön.
- Kasvukeskusten kehityksen ja saavutettavuuden tukeminen.
- Maan eri osien potentiaalinen käytön edistäminen.
 - » Tässä raideliikenteellä iso rooli.
- Korjausvelan hoitaminen hallitusti on tärkeää heikentämättä kehittämisinvestointien mahdollisuuksia.
 - » Näin on sekä valtion että kuntien verkolla.
- Yhteiskuntataloudellisesti kannattavat investoinnit ja toimenpiteet avainasemassa.

Liikenneväylänpito 1990-2015

Lähde: Liikenneinfra 2040, VTT 2017

NYKYTASO	Kunnossa- ja ylläpito*	Investoinnit*	Yhteensä	Osuudet
Vesiväylät; satamat	30	80	110	3 %
Lentoasemat	20	30	50	2 %
Rautatiet	220	580	800	25 %
Tiet	230	680	910	30 %
Kadut	520	800	1 320	40 %
Yhteensä, milj.€	1 000	2 200	3 200	100 %

- **Kuntien osuus** liikenneväylänpidon kustannuksista 1990-2015 oli n. **45 %**.
- Valtio vastaa kustannuksellaan tienpidosta ja kunnat vastaavasti kadunpidosta.
- Kunnat ovat osallistuneet erilaisista syistä maanteiden rakentamiskustannuksiin.
- Kunnat ja valtio myös yhteisrahoittavat metro- ja raidehankkeita sopimusperusteisesti.

* Kansantalouden tilinpidon mukainen jako

Yli hallituskausien ulottuva infraohjelma

- Suomi tarvitsee usean vaalikauden mittaisen infraohjelman muiden Pohjoismaiden tapaan.
 - » Eduskunta päättäisi 12 vuoden ohjelmasta, tarkennukset hallituskausittain.
 - » Iso kuva säilyisi ja painotukset olivat ennakoitavia.
- **Yli hallituskausien vievä ohjelma pidentäisi muunkin suunnittelun aikajännettä ja näkymää.** Tämä vaikuttaisi myönteisesti talouskasvun edellytyksiin:
 - » Strateginen maankäytön kehittäminen kaupunkiseuduilla sekä asuntotuotannosta huolehtiminen.
 - » Elinkeinoelämän investointipäätökset ja kuljetusketjut.

Budjetoinnin kehittäminen ja uusia rahoitusmalleja

- **Myös liikenneinfran budjetointia tulisi kehittää siten, että se tukee infran pitkäjänteistä suunnittelua ja toteutusta**, esimerkiksi muodostamalla liikenneinfralle oma kehysmenettely.
- Kun liikenneverkon kehittämisen suunta olisi päätetty, Suomi voisi hakea tehokkaammin myös EU-rahoitusta.
- Kaupunkiseutujen **tienkäyttömaksuille** tulisi luoda **lainsäädännölliset edellytykset**.
 - » Maksuja tulisi voida niin päätettäessä kokeilla tai käyttää osana esimerkiksi MAL-pakettien rahoitusta.

Kaupunkiseutujen kehityksen edistäminen

- Kasvukeskusten maankäyttö ja asuntopolitiikka sekä niiden väliset yhteydet on avainasemassa talouskasvun ja työmarkkinoiden toimivuuden kannalta.
- **MAL-sopimusten jatkuvuus kuntien ja valtion kesken on erittäin tärkeää.**
 - » Sopimusten tehokkuutta voidaan lisätä kytkemällä ne yli hallituskausien jatkuvaan infraohjelmaan.
- **Kävely, pyöräily ja integroitu joukkoliikennejärjestelmä yhdyskuntarakenteen pilareina.**
 - » Uudet liikkumispalvelut täydentävät ja tukevat.

Kiitos!

Jari Koskinen, toimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto p. 044 976 4225
Seuraa Kuntaliittoa: www.twitter.com/kuntaliitto